

§ 12 godkendelse til økologisk kvægproduktion beliggende

Copyright Cowi A/S

Hebbelstrupvej 84, 9700 Brønderslev

§ 12 Godkendelse LOV nr. 1572 af 20/12/2006 Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
09-03-2009. Brønderslev Kommune, Teknik og Miljø, Ny Rådhusplads 1, 9700 Brønderslev.

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 12-godkendelse til økologisk kvægproduktion på Hebbelstrupvej 84, 9700 Brønderslev

Dato: D. 1. september 2009

Virksomhedens navn: Vester Hebbelstrup

CVR-nr: 77 62 52 16
CHR-nr.: 61090

Matr. nr. og ejerlav: Matrikel - 4m - Hvilshøj By, Ø. Brønderslev
Matrikel - 1d - Hvilshøjgård, Ø. Brønderslev
Matrikel - 1x - Hvilshøjgård, Ø. Brønderslev
Matrikel - 1f - V. Hebbelstrup Gde., Hallund
Matrikel - 1l - V. Hebbelstrup Gde., Hallund
Matrikel - 2a - V. Hebbelstrup Gde., Hallund
Matrikel - 16c - Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev
Matrikel - 19ak - Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev

Ejendomsnummer: 8100002256

Adresse: Hebbelstrupvej 84, 9700 Brønderslev

Virksomheds ejer: Mogens Skjølstrup Larsen

Ansøger: LandboNord på vegne af Mogens Skjølstrup Larsen

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Anna Birgitte Thing – abt@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Mogens Skjølstrup Larsen, Hebbelstrupvej 84, 9700 Brønderslev.
- Miljøministeriet: Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord, Vesterbro 81 B, Postboks 1826, 9100 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk.
- Nabo: Søren Kristian Christensen, Rosenlundsvej 75, 9700 Brønderslev
- Nabo: Carl Erik Olesen, Hebbelstrupvej 105, 9700 Brønderslev
- Nabo: Gerda Marie Larsen, Hebbelstrupvej 32, 9700 Brønderslev
- Nabo: Martin Mølbæk Nielsen, Hebbelstrupvej 31, 9700 Brønderslev

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev, Lars Schönberg-Hemme, e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 38, 9700 Brønderslev, e-mail: broenderslev@dof.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk.
- Vendsyssel historiske museum v/ Sidsel Wåhnglin, e-mail: vhm@vhm.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.

Andre:

- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Anna Birgitte Thing – abt@landbonord.dk
- Ejer af aftaleareal: Hans Henrik Thomsen, Røgelhedevej 55, 9700 Brønderslev

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	GENERELT	5
1.1	Resume og samlet vurdering.....	6
1.2	Meddelelse om godkendelse.....	7
1.3	Offentliggørelse og klagevejledning	8
2.	BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	9
2.1	Vilkår – Generelle forhold.....	9
2.2	Vilkår – Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift.....	12
2.8	Hensyn til landskab.....	25
2.3	Vilkår – Husdyrgødning, opbevaring og håndtering	30
2.4	Vilkår – Husdyrgødning, arealer	31
2.6	Vilkår – Bedst anvendelig teknik, BAT	35
2.5	Vilkår – Egenkontrol	41
4.	BAGGRUND FOR GODKENDELSEN	42
4.1	Projektbeskrivelse	42
4.2	Forhold til loven.....	42
4.3	Tidligere meddelte afgørelser	42
4.4	Udtalelser vedrørende godkendelsen	42
4.5	Aktindsigt.....	43
4.6	Tilsyn med husdyrbruget.....	43

BILAG

Bilag 1:	Beliggenhed.
Bilag 2:	Kort over samtlige af husdyrbrugets arealer– bilag 2 , 2.1 og 2.3.
Bilag 3:	Situationsplan over husdyrbrugets indretning.
Bilag 4.1, 4.2 og 4.3:	§ 3 og § 7 natur samt bufferzoner.
Bilag 5:	Placering af overskydende jord
Bilag 6:	Drikkevandsinteresser.
Bilag 7:	Lavbundsarealer og fosfor.
Bilag 8:	Nitratfølsomme indvindingsområder.
Bilag 9:	Lugtgenegrænser.
Bilag 10:	Beredskabsplan og kortmateriale.
Bilag 11:	Transportveje
Bilag 12:	Nitratklasse

1. GENERELT

LandboNord har på vegne af Mogens Skjølstrup Larsen søgt Brønderslev Kommune om tilladelse til at udvide økologisk kvægproduktionen beliggende på adressen Hebbelstrupvej 84, 9700 Brønderslev jf. § 12 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Udvidelsen af besætningen sker ved tilbygning af eksisterende kostald og nybygning af kalvehytter.

Ansøgningen er oprindeligt indsendt via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 7. august 2007 skema nr. 2703. Som grundlag for nærværende miljøgodkendelse er anvendt version 9, beregningsgrundlag 01-2007.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug:

- Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 648 af 18.06.2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (med senere ændringer).

Den ansøgte udvidelse er fra 249,89 til 363,44 DE (dyreenheder), idet eksisterende kvægproduktion ændres fra 165 malkekøer, 35 småkalve (0-6 mdr.), 125 kvie/stud (6 mdr.-kælvning) og 80 tyrekalve (0-6 mdr.) til 280 malkekøer, 60 småkalve (0-6 mdr.), 80 kvie/stud (6 mdr.-kælvning) og 140 tyrekalve (0-6 mdr.).

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	antal	DE
Malkeko, tung race	165	194,12	280	329,41
Kvie/stude, tung race	125	47,89	80	21,46
Småkalve, tung race	35	7,14	60	11,28
Tyrekalve	80	0,74	140	1,29
I alt		249,89		363,44

Der er tale om en eksisterende kvægbedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Øster Brønderslev ligger ca. 3.045 meter vestnordvest for ejendommen, og nærmeste samlede bebyggelse er Præstens Bro ca. 1.050 m mod østnordøst. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Hvilshøj Mark 165, 9700 Brønderslev som ligger ca. 692 m mod sydvest.

Landbrugets mest betydende indvirkning på omgivelserne vedrører ammoniakfordampning fra stalde og opbevaringslagre, nitratinhold i nitrاتفølsomt indvindingsområde for drikkevand og udbringningsarealer i opland til Natura2000 område overbelastet med fosfor.

Projektet og dets indvirkning på miljø og omgivelserne er beskrevet i godkendelsesmateriale. Heraf fremgår bl.a., at

- ammoniakfordampningen fra stald og lager samt udbringning af gylle ikke vurderes at give anledning til uacceptabel påvirkning af beskyttet natur i gårdens omgivelser.
- nitratindholdet i det vand, som forlader rodzonen, ikke stiger som følge af udvidelsen.

1.1 Resume og samlet vurdering

Mogens Skjølstrup Larsen ønsker at udvide sin økologiske mælkeproduktion på Hebbelstrupvej 84, således at den efter udvidelsen er oppe på 280 malkekøer, 40 småkalve, 80 kvier/stude og 140 tyrekalve.

Dyreholdet ønskes udvidet fra 249,89 til 363,44 DE.

I forbindelse med udvidelsen sker der tilbygning af eksisterende kostald og der bygges kalvehytter. Efter udvidelsen afsættes der kvæggylle svarende til i alt 20,0 DE til ejendommen Røgelhedevej 55, 9700 Brønderslev og der tilføres 55,0 DE svinegylle fra Frants Heltoft Linderupgårdsvej 74, 9700 Brønderslev.

Ammoniaktabet fra stalde og gylletanke bidrager til luftbåren N-belastning af områdets natur. Indenfor 1.000 meter fra bedriften ikke findes ingen arealer omfattet af Husdyrlovens § 7. Anlægget ligger ca. 1500 meter nord for nærmeste § 7 område og ammoniakdepositionen hertil efter udvidelse er beregnet til ca. 0,0 kg N/ha/år.

Ammoniakdepositionen til § 3 områder indenfor en 1000 m bufferzone fra anlægget vurderes ikke at overskride tålegårdsgrænsen for de pågældende naturtyper.

Med de ændringer denne miljøgodkendelse bestemmer, er kravet for den generelle ammoniakreduktion opfyldt, uden det har været nødvendigt med yderligere tiltag.

Det nærmeste terrestriske Natura 2000 område er EF Habitatområde nr. 12: "Store vildmose", som ligger ca. 11,2 km fra driftsanlægget og 2,1 km fra nærmeste udbringningsareal. Det er vurderet, på baggrund af disse store afstande, at udvidelsen ikke vil forringe Natura 2000 områdenes naturtyper eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, som områderne er udpeget på baggrund af.

Alle udbringningsarealerne

Adskillige af bedriftens marker ligger i nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand. Kravet om, at der ikke må være udvaskning > 50 mg NO₃/l eller ikke må være en stigning i udvaskningen for disse arealer er opfyldt, eftersom udvaskningen falder på arealerne.

Med hensyn til fosfor så ligger alle udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Flere arealer er lavbundsarealer fosforklasse II, dvs. Lavbundsarealer med okkerklasse I eller derover, disse arealer er drænedede, og derved er der krav til fosfor for disse.

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Brønderslev Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har Brønderslev Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Brønderslev Kommune vurderer, at den samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssige enhed, og at byggeriet samt den mindre terrænhældning ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af landskabet.

Det er derfor Brønderslev Kommunes opfattelse at:

- Udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste anvendelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne i Husdyrloven, hvorfor Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Kommentarer til udvidelsen

I for-offentlighedsfasen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Udkast til afgørelse er sendt i partshøring med en tidsfrist på 6 uger. I denne periode er der ikke kommet indsigelser fra naboer.

1.2 Meddelelse om godkendelse

Godkendelsespligt

Nyetablering, udvidelser eller ændring af husdyrbrug på mere end IPPC grænsen – i dette tilfælde 250 DE - er omfattet af § 12 i husdyrloven¹.

Miljøgodkendelsen beskriver projektets fysiske udformning og rammer, reststoffer og emissioner, udbringningsarealernes indvirkning på natur, samt forholdet til de omgivelser, hvori anlægget placeres.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Brønderslev Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte husdyrbrug til 363,44 DE på nedenstående vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug.

1 Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

På grundlag af de foreliggende oplysninger i sagen er ansøgningskema nr. 2703, ver. 9 med tilhørende bilagsfiler udtrykket af systemet den 9. marts 2009.

Det er endvidere Brønderslev Kommunes vurdering, at godkendelsen **ikke** vil medføre væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
Brønderslev Kommune den 1. september 2009

Julie Bastholm
Miljøingeniør

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse i Østvendssyssel Avis og Oplandsavisen den 1. september 2009. Godkendelsen vil endvidere ligge på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden den 29. september 2009** påklages til Miljøklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt visse nærmere angivne myndigheder og interesseorganisationer, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Miljøklagenævnet.

Opsættende virkning

Godkendelsen har *ikke* opsættende virkning, hvorfor den *på eget ansvar* kan udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis afgørelsen påklages kan godkendelsen ligeledes udnyttes før Miljøklagenævnet har truffet afgørelse – men på eget ansvar, hvilket er i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Det kan oplyses, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan stadfæste, ændre eller ophæve tilladelsen.

Civil retssag

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrbruglovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse. Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste anvendelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2017.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR nr. 61090) på ejendommen Hebbelstrupvej 84, 9700 Brønderslev, og samtlige arealer under

CVR.nr. 77 62 52 16, matr. 1 x og 1 d Hvilshøjgård, Ø. Brønderslev, 4m Hvilshøj By, Ø. Brønderslev, 1f, 1l og 2a V. Hebbelstrup Gde., Hallund og 16c og 19ak Ø. Brønderslev By, Ø. Brønderslev. (Beliggenhed fremgår af bilag 1, arealoversigt fremgår af bilag 2).

2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger. (Situationsplan fremgår af bilag 3).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 1. september 2009.
6. Udvidelsen være gennemført inden 5 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er etableringen ikke fuldt gennemført indenfor de 5 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion, der ved udløbet af de 5 år eller i løbet af de 5 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 5 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
 - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
 - indstiller driften i en længere periode eller permanent, eller
 - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.Godkendelsen bortfalder senest, når driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år. Dette kan både være gældende for hele godkendelsen, samt godkendelse af enkelte aktiviteter på landbruget.
8. Ved landbrugets ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
 - Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler/kummer m.v. skal tømmes og rengøres.
 - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.

- Alle olietanke skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.
 - Staldbygninger der ikke længere anvendes, skal vedligeholdes så de ikke henstår i forfald, eller skal alternativt nedrives.
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
- Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
 - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til:
- Alarmcentralen, tlf.: 112.
- og efterfølgende straks at underrette:
- Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidige forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan, som ses i bilag 10.

2.2 Vilkår – Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Dyreholdet

12. Ejendommen tillades drevet med et dyrehold på maksimum 280 malkekøer, 40 småkalve (0-6 mdr.), 80 kvie/stud (6 mdr.-kælvning) og 140 tyrekalve (0-6mdr.), svarende til i alt 363,44 DE. Indenfor de enkelte husdyrgrupper tillades afvigelser i DE på +/- 5% DE på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
13. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden:
 - om besætningens/produktionens størrelse senest 5 år efter denne godkendelses dato.
 - når besætningen er nået op på 363,44 DE.
14. I forbindelse med tilsyn skal opgørelser fra CHR, slagterifregninger eller lignende for hele den animalske produktion på Hebbelstrupvej 84, dækkende de sidste 3 års produktion, være til rådighed for tilsynsmyndigheden.
15. Almindelige sæsonudsving samt tilpasninger pga. sanering m.v. accepteres.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Dyrehold

Ejendommens tilladte dyrehold er i dag på 249,31 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 363,44 DE. Fordelingen i antal dyr for hver dyreart ses i nedenstående skema. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion, er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.²

Tabel 1. Dyreholdets sammensætning og antal.

Produktionstype	Dyrekategori	Antal Nudrift	Antal DE Nudrift	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt
1.1.1. Stald 1					
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	134	157,65	230	270,59
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	70	30,31	0	0,00
1.1.2. Stald 2, Tilbygning til kostald.					
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	0,00	20	23,53
1.1.3. Stald 3, goldkøer					
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	5	2,58	0	0,00

² Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.

Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	31	36,47	30	35,29
1.1.4. Stald 4, kalvestald					
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	35	7,14	40	7,69
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	50	15,00	80	21,46
Tyrekalve og ungtyre	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	80	0,74	0	0,00
1.1.5. Kalve hytter					
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0	0,00	20	3,59
Tyrekalve og ungtyre	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0	0,00	140	1,29
I alt			249,89		363,44

Tabel 2. Specifikationer angående dyreholdets sammensætning.

Produktionstype	Dyrekategori	Antal Ansøgt	Antal DE Ansøgt	Antal mdr., ude inden for udbringningsareal	Alder ind - ud mdr.	Vægt ind - ud tyrekalve kg.
1.1.1. Stald 1						
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	230	270,59	6	-	-
1.1.2. Stald 2, Tilbygning til nye kostald						
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	20	23,53	6	-	-
1.1.3. Stald 3, goldkøer						
Malkekøer og opdræt, tung race	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	30	35,29	6	-	-
1.1.4. Stald 4, kalvestald						
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	40	7,69	0	0-4	-
Malkekøer og opdræt, tung race	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	80	21,46	6	4-12	-
1.1.5. Kalve hytter						
Malkekøer og opdræt, tung race	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	20	3,59	0	0-2	-
Tyrekalve og ungtyre	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	140	1,29	0	-	40-55

Husdyrholdet etableres foruden i eksisterende bygninger samt i ansøgt tilbygning til kostalden og nybygning af kalvehytter. Dybstrøelse opbevares på møddingsplads umiddelbart nord for køresiloer (Bilag 3 situationsplan). Gyllen opbevares i ejendommens 2 gylletanke samt en gyllebeholderen på Linderupgårdsvej 60 på 2500 m³.

Udvidelsen af dyreholdet vil ske løbende over 5 år ved eget opdræt.

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

Råvarer og hjælpestoffer

16. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
17. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
18. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. Placering skal indtegnes på kortbilag og indføres i driftsjournal, jf. vilkår under egenkontrol.
19. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller siloer skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.
20. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
21. Kemikalier til rengøring af stalde og malkerum skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildbakke.
22. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
23. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
24. Der skal foreligge en vandindvindingstilladelse på xxxx m³ vand pr. år.

Olietanke

25. Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
26. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller, eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
27. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret, eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.
28. Etablering og/eller sløjfning af olietanke på husdyrbruget skal til enhver tid opfylde gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Udover staldanlæg er der gylletanke, køresiloer til ensilage, møddingsplads, foder og halmlager, kornvalse, gastæt kornsilo, værksted og udendørs dieseltank på 4000 l ved værksted; se bilag 3.

Der sker nybyggeri i forbindelse med besætningsudvidelsen, dette sker ved en tilbygning til den eksisterende kostald og opførelse af kalvehytter. Ensilage opbevares i køresiloer med afløb til gylletanke. Der anvendes i øjeblikket ca. 2888 t grovfoder/ensilage pr. år. Efter udvidelsen vil forbruget være på ca. 3500 t. grovfoder/ensilage.

Der anvendes 184 t. eget foder (korn o.l.) i nudrift og 200 t. eget foder (korn o.l.) i ansøgt drift. Der indkøbes 240 t. indkøbt foder i nudrift og 315 t. indkøbt foder i ansøgt drift. Opbevaring af foder sker i foderbygning og silo; se bilag 3.

På ejendommen findes en udendørs olietank til dieselolie på 4000 l fra 1994. Placering bilag 3.

Halm placeres i bygning 11, jf. bilag 3 dendørs stak øst for denne bygning. Der ca. 106 t. halm om året i nudrift og 160 t. halm i ansøgt drift. Håndtering af halm og foder kan forårsage støvgener. Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens landbrugsarealer, f.eks. i forbindelse med høst.

Da der er god afstand til naboer, forventes der ikke støvgener for omkringboende.

Ejendommen forsynes med vand fra privat boring. Der er indsendt ansøgning om vandindvindingsstilladelse, som skal foreligge før besætningen udvides.

Ressourceforbruget fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 3. Forbrug af råvarer energi og vand

Ressource	Nudrift	Ansøgt
Dieselolie til traktorer m.v.	27.000 l	35.000 l
Benzin	440 l	440 l
Smøreolie	400 l	400 l
Foder	240 tons	315 tons
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	120.000 kwh	120.000 kwh
Drikkevand og vaskevand (drift)	170m ³ (beboelse) + 6800 m ³	170 m ³ + 9800 m ³

Der er udarbejdet en energirapport fra Nyfors, hvor følgende tiltag allerede var sat i værk: Varmepumpe til køling af mælk skiftet, varmpumpe til opvarmning af hus er skiftet samt der er investeret i bedre struktur valse. Desuden er følgende konkluderet:

Ved gennemgang af Mogens Larsens kvægbrug er der fremkommen følgende besparelses tiltag, som er udført og i øvrigt er energiforbruget på el 25 % under branchen nøgletal .

Set ud fra den betragtning er energiforbruget en del af dagligdagen og det har været en selvfølge gennem mange år, at elforbruget og omkostning til dette er nøje indregnet i investeringer til nye anlæg

Spildevand

29. Drikkevands- og malkesystemet skal drives og vedligeholdes så unødvendigt spild undgås.
30. Afløb fra stalde, mælkerum, vaskepladser og plansiloer skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder.

31. Vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved udspøjtning på mark.
32. Sanitært spildevand fra eventuelt mandskabsrum skal ledes til særskilt spildevandsanlæg. Spildevandsanlægget skal være godkendt af Brønderslev Kommune.
33. Der skal foreligge en tilladelse fra kommunen til nedsivning af spildevand, samt til afledning af tagvandet til grøft, efter § 28 i miljøbeskyttelsesloven.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Tabel 4. Mængde og afledning af spildevand.

SPILDEVAND				
Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)				
Vaskeplads	190 m ³	190 m ³	Gylletank	Gylletank
Mælkerum og malkestald	250	250	Gylletank	Gylletank
Tagvand fra stalde			I vandløbet syd for ejendommen	Vandløbet
Vand fra befæstede arealer			I vandløbet	Vandløbet
Spildevand ensilage og mødding	2000	2000	Gylletank	Gylletank
Evt. bemærkninger:	Der er indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko i gyllemængden			

Mængden af rengøringsvand samt drikkevandsspild og vand fra vaskeplads vil efter udvidelsen være på ca. 190 m³. Dette ledes til gyllebeholder, hvilket er i overensstemmelse med gældende regler.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, hvorfor der er stillet vilkår om, at vask skal ske på en vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Dette er ifølge ansøgningen allerede praksis, og det vurderes, at det miljømæssigt er en god løsning.

Det er vurderet, at påfyldning og rengøring af marksprøjte foregår forsvarligt, da det sker på en vaskeplads med afløb til gyllebeholder, hvilket der stilles vilkår om fortsat skal være arbejdsgangen.

Overfladevand:

Fra ejendommen ledes tagvand til vandløb. Tag og overfladevand fra befæstede arealer betragtes i henhold til spildevandsbekendtgørelsen § 4, som spildevand. Der skal derfor meddeles tilladelse til udledningen i henhold til § 28 i miljøbeskyttelsesloven, eller tilladelse til nedsivning efter § 28 i miljøbeskyttelsesloven. Da der sker udvidelse af det bebyggede areal skal der søges tilladelse til den samlede udledning fra ejendommen. Generelt gælder, at der ikke må ske tilledning af

stoffer der kan forurene vandløb, søer eller havet, jf. § 27 i miljøbeskyttelsesloven. Ansøger skal derfor søge om udledningstilladelse, som Brønderslev Kommune behandler sammen med byggesagen.

Affald

- 34. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
- 35. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.
- 36. Affald, herunder farligt affald (olie- og kemikalieaffald), skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes affaldsregulativ.
- 37. Virksomhedens veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

Erhvervsaffald og farligt affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 5. Affaldshåndtering

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Container udenfor værksted (bilag 3)	AVV
Døde dyr	Øst for gylletanke (Bilag 3)	DAKA
Landbrugsplast	Container udenfor værksted (bilag 3)	AVV
Papir/nylonsække	Container udenfor værksted (bilag 3)	AVV
Klinisk risikoaffald		Findes ikke
Emballage fra sprøjtemidler		Findes ikke
Sprøjtemidler		Findes ikke
Spildolie	Container udenfor værksted (bilag 3)	AVV
Oliefiltre	Container udenfor værksted (bilag 3)	AVV
Akkumulatorer	Container udenfor værksted (bilag 3)	AVV
Dæk		Mekaniker tager dæk med
Jern/metal (2 tons)	Udenfor for foder-halmlager	Produkthandler Aalborg

Da ejendommen drives økologisk opbevares der ikke medicin og sprøjtemidler hvorfor der ikke er stille vilkår herom.

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, er der sat krav til, at opbevaring af døde dyr skal foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

Støj, vibrationer, transport og lys

38. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7
	Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-22 (4 timer)		
	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	gennemsnit værdi over referencetids- rummet	Maksimal Værdi
Det åbne land (inkl. lands- byer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

39. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
40. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene i ovenstående skema ikke kan overholdes.
41. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
42. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
43. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.
44. Transport af gylle gennem byzone må kun finde sted på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18.
45. Transport af gylle skal foregå på transportveje angivet i bilag nr. 11.
46. Mellem solnedgang og solopgang skal porte holdes lukkede og andre staldåbninger afskærmede for at reducere lysgenerne for omboende, såfremt lyset er tændt. Portene kan dog åbnes kortvarigt ved ind- og udkørsel.

47. Såfremt det anslåede årlige antal transporter i forbindelse med projektet, der fremgår af tabel 7, overstiges med mere end 10 %, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår- Støj, vibrationer, transport og lys

De væsentligste stationære støjkloder fra husdyrbruget er malkeanlægget, som kører to gange dagligt, kornvalse, som kører hver anden dag samt gyllepumper, som kører 1 gang om ugen. Den væsentligste periodiske støjgene vil være kørsel med lastbiler og traktorer til og fra ejendommen og støj fra landbrugsmaskiner i forbindelse med produktion og markarbejde. Indblæsning af foder kan give anledning til støj.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde udover dette. Transporter på ejendommen, samt til og fra ejendommen, vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejde samt efterårets høstarbejde.

I nedenstående skema er de væsentligste støjkloder, deres driftsperiode og evt. tiltag for begrænsning af støj samt placering angivet:

Tabel 6. Støjkloder

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Ingen	Naturlig ventilation	
Malkeanlæg	Daglig		Stald 1.1.1
Kompressor	2 gange i forbindelse med malkning		
Gyllepumper	En gang om ugen		Se bilag 3
Fuldfoderblander	2 gange om dagen		
Kornvalse (kvæg)	Hver anden dag		Se bilag 3

På grund af forholdsvis stor afstand til naboer forventes driften af husdyrbruget ikke at give anledning til støjgener for naboer. Derfor er der ikke forlangt dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Der vurderes ikke problemer med at overholde disse.

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskloder på husdyrbruget. Den væsentligste er transporter, men det er ikke mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug af denne størrelse.

I nedenstående tabel ses antal transporter før og efter udvidelsen:

Tabel 7. Transporter til og fra Ejendommen

Art	Antal/mængde pr år		Antal transporter pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr	45 stk	65 Stk	3	4
Døde dyr	16 Stk	20stk	16	20

Indkøbt foder	240 t	315 t	12	17
Eget korn o.l.	184 tons	200 tons	19	20
Eget grovfoder	2888 tons	3500 tons	240	290
Gylle	2500 t	4.400 tons	125	220
Dybstrøelse	88 t	75 t	10	10
Dieselolie	27000 l	35000 l	6	7
Tankbil, mælk	1446178 l	2200000 l	183	183
Halm fra mark	106 t	160 t	7	24

Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, medens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Der er relativ stor afstand til naboer, så transporterne er umiddelbart ikke til væsentlig gene for de omkringboende. Dog stilles der vilkår om, at transport af gylle gennem byzone kun må finde sted på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18, hvilket vurderes at være i henhold til begrebet "godt landmandsskab".

Grundet afstand på over 10 km til flere af udspretningsarealerne, henledes opmærksomheden på at transport af husdyrgødning til disse arealer skal foregå med lastbil.

Der er udendørs belysning som angivet i bilag 3. Der er vågelys i stalden døgnet rundt. Dette lys vurderes ikke at give gener for naboer som følge af udvidelsen.

Fluer og skadedyr

48. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.

49. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Skadedyr skal bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse, samt kommunens anvisninger.

Det vurderes, at ovennævnte tiltag i tilstrækkelig grad sikrer, at der ikke vil opstå gener fra fluer og andre skadedyr.

Ammoniakfordampning fra stald og lager

50. Spalter skal rengøres med spalteskrabere, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne.

51. Der skal være etableret skrabe anlæg af spalterne i staldbygning 1.1.1, 1.1.2 og 1.1.3, inden påbegyndelsen af udvidelsen. Skrabe anlægget skal skrabe således at hele spaltegulvsarealet er blevet skrabet mindst hver 2. time.

52. Gyllen i gyllekanalerne skal udpumpes mindst 2-4 gange om måneden.

53. Der skal i øvrigt foretages en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene, for at mindske gener fra dyreholdet.

54. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
55. Markstakke med dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra § 3-udpegede (naturbeskyttelsesloven) højmoser, heder og overdrev, § 7-udpegede områder (husdyrgodkendelsesloven) og udpegede habitatområder (Natura 2000).
56. Minimum 40% af grovfoderet skal være græs.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning

Det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampning på 15 % er overholdt gennem etablering af skrabeanlæg til gangarealer på spaltegulvene i staldbygning 1.1.1, 1.1.2 og 1.1.3. I ansøgningen er det angivet, at dette giver en reduktion af ammoniakfordampningen på 20 % i forhold til standard staldsystemer. Det vurderes, at dette niveau er realistisk, når hele spaltegulvet skrubes mindst hver 2. time som anført i vilkår om ammoniakfordampning.

Den samlede emission fra anlægget er beregnet til ca. 1786 kg N/år, og meremission ved udvidelsen er beregnet til ca. 238 kg N/år. Emissionen fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniak reduktionskrav på 15 %, og med ændringer (dvs. etableringer, udvidelser og ændringer), er beregnet til ca. 560 kg N/år. Emissionen fra husdyrproduktion omfattet af kravet og uden ændringer er beregnet til ca. 814 kg N/år. Kravet om 15 % reduktion af ammoniaktab i forhold til bedste staldsystem 2005/2006 er overholdt, idet der ved ansøgt drift udledes 23 kg N/år mindre end kravet medfører.

Samlet naturbeskrivelse

- Beskyttede naturtyper

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, moser, heder, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden heraf. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper, bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² og derover. Arealer der er mindre end 2.500 m² er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår i en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m².

Brønderslev Kommune har undersøgt, om de ansøgte udbringningsarealer har sammenfald med de beskyttede naturtyper. Det fremgår af kortbilag 4.1, 4.2 og 4.3 hvor der findes § 3 beskyttet natur i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne.

Dele af arealerne 21-0, 22-0, 23-0 samt 35-1 er registreret som § 3 beskyttet kultureng. For kulturengarealer gælder, at de maksimalt må have en omlægningshyppighed som før 1992, og ikke oftere end hvert 7.-10. år. De må gødskes i et omfang som før 1992.

Der findes ikke overlap mellem udbringningsarealerne og de øvrige beskyttede naturtyper. Der hvor § 3 arealer grænser op til udbringningsarealer, er det ud fra kortlagte højdekurver vurderet,

at der på udbringningsarealerne ikke findes hældninger (> 6°) i terrænet som kan give anledning til yderligere restriktioner i forhold til udbringning af husdyrgødning.

- § 3 natur og ammoniak

Det er undersøgt, hvilke § 3 beskyttede arealer der ligger i nærheden af anlægget. Der ligger indenfor 1000 m fra anlægget følgende arealer som er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3: ca. 0,17 ha overdrev, 16,2 ha fersk eng, 0,5 ha mose 1,77 ha hede samt 3 søer (ikke højt målsatte).

Der er afsat 2 naturpunkter indenfor 1000 m fra anlægget, for beregning af ammoniak merdeposition. Punkterne er udvalgt ud fra nærhed til anlægget samt naturtypens specifikke følsomhed for ammoniak.

Ammoniakdeposition i § 3 natur:

§3 naturtype	Naturpunktnr	Afstand, retning	Merdeposition	Totaldeposition
Hede	1	900 m, 345°	Ca. 0,0 kg N/ha/år	Ca. 0,0 kg N/ha/år
Fersk eng	2	390 m, 90°	Ca. 0,1 kg N/ha/år	Ca. 0,5 kg N/ha/år

Der er ikke beregnet ammoniakdeposition til de 3 søer, idet disse ikke er højt målsatte, og det generelt er fosfor der er det begrænsende næringsstof i søer. Der skal ved udbringning af husdyrgødning holdes passende afstand til søerne, så forurening af disse undgås.

Værdierne for ammoniakdeposition i naturpunkterne vurderes at være indenfor tålegrænsen for de pågældende naturtyper, og giver derfor ikke anledning til yderligere tiltag for reduktion af ammoniak.

- Beskyttet natur efter lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 7, beskytter i loven fastsatte naturtyper, som er særligt følsomme overfor udledning af luftbåret kvælstof. Der er i bilag 3 til loven fastsat minimumsgrænser for deposition af ammoniak i disse områder når naturområdet ligger indenfor 1000 m fra anlægget. Hvis et § 7 beskyttet område ligger indenfor 300 m fra anlægget må der ikke ske en meremission af ammoniak i forbindelse med udvidelsen. Desuden medfører tilstedeværelsen af § 7 beskyttede arealer indenfor 1000 m fra udbringningsarealer et krav om nedfældning af al udbragt husdyrgødning indenfor 6 timer efter udbringning, på sort jord og græsmarker, jvf. BEK nr. 1695 af 19/12/2006, bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage, mv., § 38 stk. 5 jvf. § 24 stk.3.

- Merdeposition i § 7 område: Det nærmeste registrerede § 7 areal i Brønderslev Kommune er et overdrev beliggende ca. 1500 m syd for anlægget. Merdepositionen i dette punkt er beregnet til ca. 0,0 kg N/ha/år se nedenstående skema.

Ammoniakdeposition i §7 natur:

§7 naturtype	Naturpunkt nr	Afstand, retning	Merdeposition	Totaldeposition
Overdrev	3	1500 m, 10°	Ca. 0,0 kg N/ha/år	Ca. 0,0 kg N/ha/år

- Arealer med krav om nedfældning: De følgende arealer ligger indenfor ca. 1000 m fra § 7 naturområder: 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 26-0, 27-0, 27-1, 35-0, 35-2, 37-1, 45-0, 46-0 og 47-0 30-0 ny, 30-1 ny og 30-2 ny, og der er derfor krav om direkte nedfældning på arealerne.

- vandløb

Alle de til arealerne omgivende vandløb, der er beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, ses af bilagene 4.1, 4.2 og 4.3. Der skal ved udbringning af husdyrgødning holdes passende afstand til alle vandløb, så forurening af disse undgås. Endvidere skal 2 meter bræmmer overholdes til de vandløb der er omfattet af § 69 i vandløbsloven. Det drejer sig om alle de vandløbsstrækninger der grænser op til markerne 23-0, 45-0, 49-0, 22-0, 10-0, 38-0, 38-1, 56-0, 1-0, 2-0, 13-0, 14-0, 17-0, 74-1, 6-0, 79-0 og 29-1.

For alle målsatte vandløb er der i regionplanen (nu landsplandirektivet) fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten. Alle de ovennævnte vandløb er målsat som fiskevand B1, B2, B3. Jf. Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger.

Udbringningsarealerne skråner (iflg. kortlagte højdekurver samt visse steder besigtigelse) på intet sted stærkt ned mod vandløb (> 6 grader). Afstrømning af udbragt husdyrgødning til vandløb under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke væsentligt vil påvirke flora og fauna i vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

- Arealstatus

Anlægget, samt hovedparten af udbringningsarealerne, ligger i et område, der i Regionplan 2005 er udpeget som jordbrugsområde eller regionalt jordbrugsområde. Et enkelt areal (810-0) ligger indenfor økologisk forbindelse, mens de vandløbsnære dele af markerne 78-0 og 59-0 ligger indenfor økologisk forbindelse. Den østligste del af udbringningsarealerne ligger endvidere indenfor udpegningsområdet. Det vurderes, at der ved almindelig landbrugsdrift af arealerne ikke vil være konflikter i forhold til disse udpegninger.

- Internationale naturbeskyttelsesområder

Flere landområder er udpeget som Ramsarområde, EF-fuglebeskyttelsesområde og EF habitatområde, som alle indgår under Natura 2000 netværket. Ingen af bedriftens arealer ligger indenfor områder, der er udpeget som Natura 2000 beskyttelsesområder. Det nærmest beliggende Natura 2000 område er EF Habitatområde nr. 12: "Store vildmose", som ligger ca. 11,2 km fra driftsanlægget og 2,1 km fra nærmeste udbringningsareal.

Det vurderes, på baggrund af disse store afstande, at udvidelsen ikke vil forringe Natura 2000 områdenes naturtyper eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, som områderne er udpeget på baggrund af.

- Fredninger

Der findes fredede gravhøje på udbringningsarealerne nr. 85-2 og nr. 60-2, markeret på bilag 3.3. Der er en 2 meters dyrkningsfri zone omkring højene, målt fra højfoden.

- Bilag IV-arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab, er der ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af udbringningsarealerne, men enkelte arter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt kommunens kendskab til området at gælde for odder *Lutra lutra*, markfirben *Lacerta agilis* og spidssnudet frø *Rana arvalis*, samt damflagermus *Myotis dasycneme*,

Driften af udbringningsarealerne vurderes at have en neutral effekt for de nævnte bilag IV arter.

- Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistearter.

Brønderslev Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som udenfor NATURA 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.³
- At udvidelsen samlet det ikke er i strid med regionplanens retningslinjer for naturbeskyttelse.

Udvidelsen af bedriften giver derfor ikke anledning til fastsættelse af specielle retningslinjer for naturbeskyttelse.

³ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

2.8 Hensyn til landskab

Vilkår til landskab

57. Der bortgraves max. 1500 m³ jord ved opførelse af byggeriet.
58. Der planeres til niveau op til en afstand af max. 10 m omkring tilbygningen. Der laves en jævn overgang op til terræn.
59. Det overskydende jord placeres på mark 73, beliggende matr. nr. 5a, Ø. Linderup by, Ø. Brønderslev (se bilag 5). Jorden placeres i et max. 30 cm. tykt lag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Hensyn til landskab

Udvidelsen af besætningen medfører en tilbygning til den eksisterende løsdriftstald, se situationsplan bilag 3.

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Brønderslev Kommune har således taget stilling til, om byggeriet vil påvirke landskabet væsentligt, herunder om byggeriet er hensigtsmæssigt placeret i forhold til eksisterende bygninger mv.

Det ansøgte anlæg ligger indenfor udpegningen Jordbrugsområde i Regionplan 2005 (nu Landsplandirektivet). Umiddelbart øst for anlægget, på den modsatte side af Hebbelstrupvej, findes et større område der er udpeget som Særlig værdifuldt landskab. Der skal tages hensyn til denne udpegning, idet anlægget også vil have påvirkninger i forhold til det udpegede område.

Byggeriet ligger udenfor naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer og arealerne er ikke omfattet af fredninger.

der er ingen særlige friluftinteresser knyttet til området.

Anlægget vil hovedsageligt være synligt fra Hebbelstrupvej, som er en mindre, lokal trafikåre.

Udvidelsen sker som en ca. 42,5 m lang tilbygning til den eksisterende løsdriftstald og opføres i samme stil. Samme væghøjde, taghældning og tagbeklædning. Derved bliver løsdriftstalden i alt ca. 95 m lang. Tilbygningen bliver på ca. 1300 m² og opføres med ½-mur i røde teglsten (evt. elementer med rød indfarvning), herover "gardiner" for luftindtag. Gavltrekanter beklædes med rød stålplade, tagbeklædning er grå eternitplader. Der er ovenlysband i kip (ca. 2 m bredde). Bygningens væghøjde er 3 m og taghældning 20 grader. Den totale bygningshøjde bliver ca. 8,9 m.

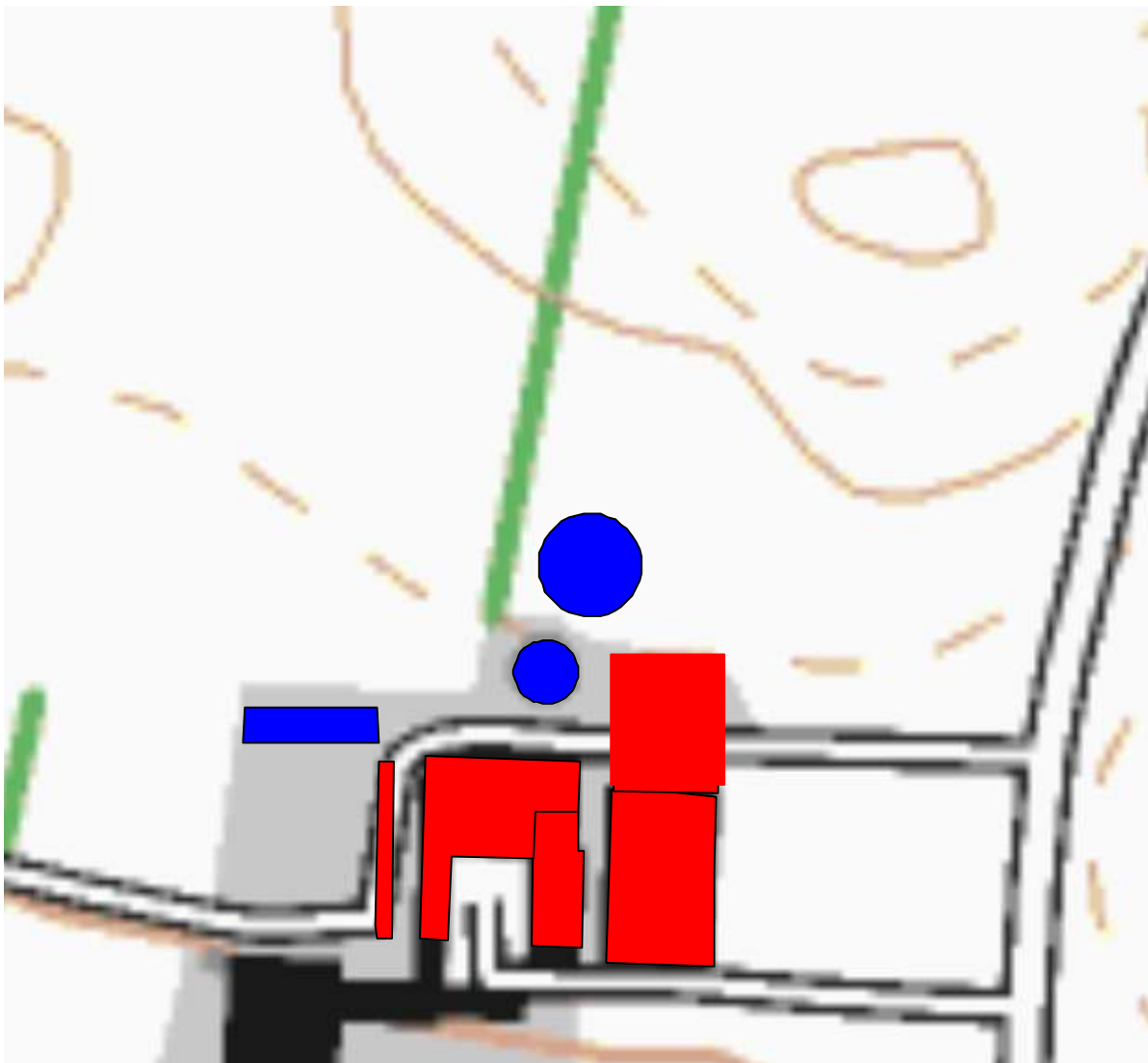
Terrænet i området er bølgende og visse steder kuperet. Gården ligger i et område der er højt beliggende i forhold til det omgivende landskab, og der er således mulighed for flotte, vidtstrakte udsigter i det spændende terræn, særligt mod syd. Landskabet i nærområdet præges hovedsageligt af marker, omkring gården særligt græsmarker, gennemskåret af enkelte levende hegn. Nord, vest og syd for anlægget løber Vad bæk med tilknyttet våd natur langs brinkerne. Området er ret tyndt bebygget, med spredte gårde. Gården på Hebbelstrupvej 84 er det ene af to store gårdanlæg i området. Den anden store gård ligger ca. 500 m mod sydøst, på Hebbelstrupvej 160, hvor der findes et stort staldanlæg, bl.a. med en ca. 170 m lang stald, som ligger meget åbent i landskabet. Det ansøgte byggeri ligger altså i et nærområde der i forvejen er præget af en anden stor landbrugsbedrift.

Billedet ovenfor viser den eksisterende løsdriftstald på Hebbelstrupvej 84, taget fra østsiden af Hebbelstrupvej.

Staldanlægget på Hebbelstrupvej 84 ligger umiddelbart syd for et mindre højdedrag (se højdekurver nedenfor), og udvidelsen vil kræve en del jordflytning, idet udvidelsen skal ske i den nordlige

ende af stalden, der grænser op til højdedraget. På sin højest beliggende del (mod nord) vil tilbygningen komme til at ligge ca. 1 m under terræn. Jorden planeres desuden ned til niveau med det eksisterende anlæg i et 10 m bredt bælte rundt om tilbygningen. Herfra laves der en jævn overgang op til niveau med det eksisterende terræn. Ansøger har oplyst at byggeriet vil medføre flytning af ca. 1300 m³ jord. Brønderslev Kommune vurderer at dette estimat er rimeligt. Brønderslev Kommune finder at denne mindre terrænændring er acceptabel ud fra en landskabsmæssig betragtning. Terrænændringen vil være synlig, men hvis der laves en jævn overgang til terræn, vurderes det ikke at ville påvirke det samlede indtryk af landskabet væsentligt. Desuden vil sænkning af tilbygningen i forhold til terræn medføre at den bliver mindre synlig i landskabet, særligt når man kommer nordfra ad Hebbelstrupvej. Tilbygningen vil i det hele taget kun være synlig fra en kortere strækning af Hebbelstrupvej og i øvrigt ikke fra andre færdselsårer.

Højdekurverne på kortudsnittet illustrerer hvor højdedraget har sin top nord for anlægget.

Brønderslev kommune vurderer med baggrund i ovenstående, at udvidelsen af staldanlægget har en hensigtsmæssig placering, også i forhold til ejendommens øvrige bygningsmasse. Den nordligste af de to gylletanke vil stadig efter udvidelsen komme til at afgrænse anlægget mod nord, og der er således ikke tale om nogen spredning af bygningsmassen.

Der stilles ikke vilkår om skærmende beplantning, dels fordi byggeriets påvirkning af landskabet vurderes at være beskeden, og dels fordi skærmende beplantning i det pågældende område vurderes at kunne påvirke oplevelsen af det åbne og bølgende terræn.

Brønderslev Kommune vurderer samlet, at udformningen af den ansøgte tilbygning ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet i forhold til udgangspunktet. Der er i vurderingen lagt vægt på at den nødvendige, mindre terrænændring ikke vil få en væsentlig indflydelse på indtrykket af landskabet. Desuden, at tilbygningen kun vurderes at kunne bemærkes fra et meget begrænset nærområde.

Den overskydende jord skal udspredes på mark 73, matr. nr. 5a, Ø. Linderup by, Ø. Brønderslev (se bilag 5). Mark 73 ligger øst for Søndergård, som er den ejendom, hvor der opstaldes kvier. Det meste af mark 73 ligger meget lavt og er meget vandlidende. Ved at fylde jord på bliver forholdene lidt mere tørre, hvilket vil være en stor forbedring for driften, idet det bliver lettere at opretholde et græsdække på arealet, der skal anvendes som græsmark. For at der ikke skal ske en terrænændring med konsekvenser for landskabet, stiller Brønderslev kommune krav om at jorden skal fordeles i et max. 30 cm tykt lag.

Lugt

60. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Der er tale om en eksisterende kvægbedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Øster Brønderslev ligger ca. 3.045 meter vestnordvest for ejendommen, og nærmeste samlede bebyggelse er Præstens Bro ca. 1.050 m mod østnordøst. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Hvilshøj Mark 165, 9700 Brønderslev som ligger ca. 692 m mod sydvest.

Der fremkommer lugt fra staldanlæg samt ved håndtering / udbringning af husdyrgødning. I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning,

belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

På Hebbelstrupvej 84 begrænses lugtgener ved anvendelse af spalteskraber i staldene 1.1.1, 1.1.2 og 1.1.3. Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventes kun lugtbidrag fra gylletankene ved udkørsel. Gylletankene er med naturligt flydelag. 65 % af Dybstrøelse/kompost køres direkte på marken og nedpløjes, mens det resterende opbevares i overdækket kompoststak.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen for Hebbelstrupvej 84 er for alle tre områdetyper foretaget efter "Ny beregningsmodel" i ansøgningssystemet. Resultatet fremgår af nedenstående skema:

Område type	Geneafstand ifølge ny lugtvejledning	Faktisk afstand
Enkeltbolig (Hvilshøj mark 183)	84,43 m	690 m
Samlet bebyggelse	181,78 m	1050 m
Byzone (Ø. Brønderslev)	267,00 m	3045 m

Dvs. at geneafstanden efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav (bilag 9).

Det er derfor kommunens opfattelse, at produktionen på ejendommen ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende. Dog er der stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener.

2.3 Vilkår – Husdyrgødning, opbevaring og håndtering

61. Der skal altid sikres, at der på bedriftsniveau er opbevaringskapacitet til husdyrgødning på minimum 9 måneder.
62. Omrøring af gyllebeholder må kun foretages max. 6 timer før beholderen skal tømmes.
63. Det skal sikres, at der ved utilsigtet start af pumper ved gylletank ikke pumpes gylle udenfor tanken.
64. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt skal påfyldning foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.
65. Pumpning af gylle skal ske under konstant overvågning.
66. Kompoststakke til dybstrøelse skal ske i henhold til Skov- og Naturstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke, samt overdækning af fast gødning".
67. Placering af kompoststak for dybstrøelse/kompost skal indtegnes på kortbilag og opbevares i journal.
68. Markstakke med kompostlignende dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse eller sårbar natur.
69. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - Husdyrgødning

Husdyrgødning håndteres som dybstrøelse og som gylle. Ifølge ansøgningen vil der efter udvidelsen årligt produceres 75 tons dybstrøelse og 6.813 tons (m³) gylle. Der er indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko i gyllemængden. Der er ikke regnet med fradrag som følge af dyr på afgræsningsarealer.

Der modtages gylle svarende til 55 DE fra Linderupsgårdsvej 74. Den modtagne gylle anvendes på bedriftens udspretningsarealer for gylle. Desuden afgives gylle svarende til 20 DE Røgelhedevej 55. Der er endvidere indgået aftale om leje af gyllebeholder på Søndergård.

Der modtages ikke slam eller andre flydende produkter med indhold af næringsstoffer.

På Hebbelstrupvej 84 er der foretaget følgende beregning om tilstrækkelig kapacitet:

Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkon- trol	Kapacitet [tons]	Måneders kapacitet

Eksisterende gyllebeholder I	1992 / 2002	1.530 tons	
Eksisterende gyllebeholder II	2004	3.000 tons	
Lejet kapacitet Søndergaard		2.500 tons	
Samlet kapacitet		7.030 tons	9,6

Den beregnede kapacitet er vurderet til at være tilstrækkelig.

Pumpning af gylle inklusiv påfyldning af gyllevogne sker altid under konstant opsyn. Nærmeste vandløb er beliggende ca. 520 m syd for ejendommen. Der er udarbejdet beredskabsplan, som giver foreskrifter i forbindelse med eventuelt gylleudslip. Det vurderes derfor, at der for nærværende er taget de nødvendige forholdsregler til minimering af risiko for uheld.

Produktionen af dybstrøelse/kompost er beregnet til 75 t pr. år. Der er regnet med standardforudsætninger om udbringning af kompost; dvs. 65 % af den producerede mængde køres direkte ud og pløjes ned i både nudrift og ansøgt drift. Den resterende del opbevares i overdækket markstak indtil udspreddning; typisk på den mark, som skal have komposten tilført om foråret. Det vurderes, at med de stillede vilkår om dybstrøelse/kompost er der tilstrækkelig sikkerhed for, at denne gødningstype ikke medfører væsentlige påvirkninger af natur og naboer.

2.4 Vilkår – Husdyrgødning, arealer

Udbringning generelt

70. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 2.1 – 2.2.
71. Der må maksimalt modtages husdyrgødning på 50 DE fra Linderupgårdsvej 74
72. Ændringer i udbringningsarealet, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes kommunen.
73. Udbringning af husdyrgødning skal ske således, at lugtgener begrænses mest muligt.

Udbringning på aftalearealer

74. Der skal foreligge dokumentation for, at husdyrgødning svarende til 20 DE fraføres og udspreddes på aftalearealer.
75. Der må kun ske udspreddning på de i ansøgningen angivne aftalearealer (jf. bilag 2.2) samt i henhold til gældende regler. På aftalearealer skal der afsættes følgende til hver bedrift:

Bedriftsejer (CVR-nr.)	Mark nr. (antal ha)	Areal omfattet af N- eller P-klasse 1 - 3	Samlet mængde husdyrgødning, der skal afsættes fra Hebbelstrupvej 84
Røgelhedevej 55, 9700 Brønderslev	1-0, 2-0,	Nej	20

	18,93		20 DE
--	-------	--	-------

Udbringning på ejede/lejede arealer

76. Ved udbringning af fast husdyrgødning på ubevoksede arealer skal det nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.
77. Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 meter fra byzone eller samlet bebyggelse på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning

Bedriftens udspretningsareal for gylle og dybstrøelse er på 314,84 ha. Derudover udsprede husdyrgødning på aftalearealer svarende til 20 DE. Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal foreligge dokumentation for denne fraførsel, da den sikrer, at harmonikravet er overholdt. Bedriften udspreder husdyrgødning på 1,39 DE/ha i gennemsnit.

Der er relativ stor afstand til naboer, så transporterne er umiddelbart ikke til væsentlig gene for de omkringboende. Dog stilles der vilkår om, at transport af gylle gennem byzone kun må finde sted på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18, hvilket vurderes at være i henhold til begrebet "godt landmandsskab".

Grundet afstand på over 10 km til flere af udspretningsarealerne, henledes opmærksomheden på at transport af husdyrgødning til disse arealer skal foregå med lastbil.

Det tilstræbes, at gylle ikke udbringes i weekender og helligdage. Det henstilles, at udbringningen i øvrigt foregår i henhold til godt landmandsskab, hvilket bl.a. vil sige, at det skal tilstræbes, at udbringning på bynære arealer sker inden kl. 18 for at mindske evt. gener.

Hvis udbringning tilrettelægges, så det i bolignære områder sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

Udbringningen på aftalearealerne vurderes ikke at skulle omfattes af skærpede krav til udbringning i forhold til normkravene. Der kræves således ikke særskilt godkendelse til ejeren af disse arealer.

Da alle arealer er beliggende i Brønderslev Kommune, har det ikke været nødvendigt at sende sagen i høring i andre kommuner.

Nitrat, nitratklasser og indvindingsopland.

78. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til gennemsnitligt 1,4 DE/ha.
79. Der skal anvendes sædskifte K2. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedr. enkeltbetalingsordningen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Nitrat

Overfladevand – nitrat

Ejendommen og udspretningsarealerne ligger i oplandet til Ry Å udløber i Limfjorden i habitatområdet "Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal". Limfjorden er påvirket af tilledninger af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) og miljøfremmede stoffer fra oplandet. Hovedparten af næringsstofferne fra oplandet kommer i dag fra diffuse kilder, herunder landbruget.

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskning til overfladevand er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Afhængig af udbringningsarealernes placering vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. DE-reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor 50 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og 100 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret uden for nitratklasse 1-3. DE reduktionsprocenten for Hebbelstrupvej 84 er angivet til 66,7 %, da alle udspretningsarealer ligger i nitratklasse 2.

Beregningerne i ansøgningen er foretaget på grundlag af referencesædskiftet (K12), jf. vilkår 79. Vilkårene hertil skal overholdes.

I ansøgningen viser beregning, at det maksimale dyretryk, DE_{max} er 0,9 DE/ha, og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift, er 1,39 DE/ha. Udvasningen af DE_{max} er beregnet til 68,9 kg N/ha (dvs. uden virkemidler) og DE_{reel} er beregnet til 56,1 kg N/ha (dvs. med virkemidler). Projektet opfylder således kravet til nitrat i forhold til overfladevand, og dyretrykket kan holdes på 1,39 DE/ha, idet DE_{reel} kg N/ha er mindre end DE_{max} kg N/ha.

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskning er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000 områder. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

- vandløb

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspretning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

Grundvand

Håndtering af gødning foregår som gylle og dybstrøelse. For at sikre at gyllen udbringes så tæt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimalt næringsstoffoptag og størst vækst, er der stillet krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Det er vurderet, at der er sikret tilstrækkelig opbevaringskapacitet for gylle, såfremt der på bedriften er minimum 9 måneders opbevaringskapacitet. Dette er tilfældet, når der er lejet en ekstra beholder. Da flere af bedriftens udspretningsarealer ligger i umiddelbar nærhed af Hebbelstrupvej

84, er opbevaringsaftalen hensigtsmæssig og miljømæssig fordelagtig, idet antallet af transporter - som følge af aftalen - ikke øges.

Adskillige af bedriftens marker ligger i nitratfølsomt indvindingsområde for drikkevand. Det er beregnet, at der sker et fald i nitratkoncentrationen mellem 12 og 16 mg pr. liter ud af rodzonen i efter situationen.

Det vurderes, ud fra de indsendte beregninger, at beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet er overholdt, da der ikke er en merbelastning i forhold til nudrift. Således vil udvidelsen ikke medføre en øget miljøpåvirkning af det nitratfølsomme område. Kort over nitratfølsomme områder ses af bilag 8.

Alle øvrige arealer er beliggende i områder med almindelig eller begrænset drikkevandsinteresse, jf. bilag 6. Det vurderes, at de generelle landbrugsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Areal- og harmonikrav

Det nødvendige arealkrav er 73,5 ha for det ansøgte antal DE.

Det nødvendige harmoniareal er på 259,3 ha (363 DE/1,4 DE pr. ha) for det ansøgte antal DE. Der er lavet aftale om udspredning af 55 DE fra Linderupgårdsvej 74.

Ejendommens eget/lejet areal og aftaleareal svarer tilsammen til 314 ha til rådighed for udspreddning af 363 DE husdyrgødning, hvilket svarer til 1,34 DE/ha pr. planperiode. Bedriftens krav til harmoniareal er derfor opfyldt for husdyr. Plantedirektoratet er myndighed på området.

Ifølge ansøgningsmaterialet er det ikke nødvendigt, at stille krav om øget andel af efterafgrøder.

I forhold til udspreddning er det BAT at tage højde for udspreddningsarealets karakteristika, f.eks. jordens struktur og type, evt. skråninger klimatiske forhold, regn og vanding, anvendelse samt landbrugsmæssige praksis, inklusiv evt. sædskifte. Det vurderes, at bedriften lever op til BAT.

Ejendommens stald- og opbevaringsanlæg ligger ikke i områder, som kan betegnes som lavbund med risiko for okkerudledning.

81. Bedriftens fosforoverskud må ikke overstige 1 kg P/ha/ år. Det forudsætter at der ikke tilføres fosfor med handelsgødning/uorganisk gødning, såfremt der er balance eller fosforoverskud på arealerne.

Beskrivelse og vurdering – Fosfor

Med hensyn til fosfor så ligger alle udbringningsarealerne i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Flere arealer er lavbundsarealer fosforklasse II, dvs. Lavbundsarealer med okkerklasse I eller derover, disse arealer er drænedede, og derved er der krav til fosfor for disse. Se bilag 7. Ifølge beregning fra ansøgningen er kravet til fosfor overholdt.

Tabel 8 Fosfor(Husdyrgodkendelse.dk skema 2703)

Klasser vedrørende forsforophobning	Antal ha	Før-situation [kg P/ha/år]	Efter-situation= krav [kg P/ha/år]
Pt < 4,0 eller drænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	289	0,0	1,3
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0	0,0	1,3
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	25,8	0,0	0,0
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0	0,0	0,0

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at ingen af bedriftens udspretningsarealer tilhører JB nr. 5-10, dvs. lerjord. Det er vurderet, at denne forudsætning er korrekt. Alle bedriftens udbringningsarealer ligger i oplande til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor. Ifølge beregningsmodellen i husdyrgodkendelse.dk vil der kun være en risiko for tab af fosfor fra lavbundsarealer, jf. bilag 7. Ud af et samlet udspretningsareal på 314,84 ha er det kun 25,85 ha, som er lavbundsarealer, som afvander til Natura 2000 områder, der er overbelastede med fosfor. For de resterende 168,15 ha er det således de generelle harmoniregler, som sætter grænsen for fosfortilførsel.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at der med det anførte sædskifte er en årlig fraførsel af fosfor på 25,7 kg P pr. ha pr. år gennem afgrøder. Tilførslen kan beregnes til 24,7 kg P pr. ha pr. år. Overskuddet er således 1,0 kg P pr. ha pr. år. Dette gennemsnitlige overskud er ikke i modstrid med de generelle afskæringskriterier for fosfor, hvilket skyldes, at det kun er de 25,7 ha, som potentielt giver anledning til risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. Det skal tilstræbes, at dyrkningen af de 25,7 ha lavbundsland tilrettelægges således, at risikoen for tab af fosfor minimeres, f.eks. ved at der tilføres mindre husdyrgødning til netop disse arealer i forhold til gennemsnittet for alle bedriftens udbringningsarealer for husdyrgødning.

Samlet set vurderes det, at projektet ikke har negativ indflydelse på fjord og hav med hensyn til udledning af fosfor.

2.6 Vilkår – Bedst anvendelig teknik, BAT

80. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
81. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
82. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.
83. Landbruget skal under tilsynet redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi. Følgende områder skal indgå i redegørelsen:

- Metoder til at mindske fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Reducering af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Nedsættelse/reduktion af lugtbidraget fra de aktiviteter, der stammer fra kvægproduktionen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedst anvendelig teknik

Ansøger har gjort rede for anvendelse af BAT inden for staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi og management. Nedenstående (med kursiv) redegørelse fra konsulenten.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

I nærværende ansøgning er der under de enkelte områder (staldindretning, management, fodring etc.) redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold fra 2003 (herefter nævnt "BREF") suppleret med de danske BAT-byggeblade (med forbehold for at de reelt er arkiveret og "udløbet"). Det bemærkes, at kvæg ikke er beskrevet i EU-kommissionens referencedokument, hvorfor det ikke kan anvendes direkte i kvægsager. En række af de forhold der nævnes i BREF-dokumentet kan dog overføres til kvægbesætninger, herunder forhold vedrørende opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning samt vedr. management. Det bemærkes endvidere, at der i forbindelse med Husdyrloven er indført referencestaldsystemer for de forskellige dyretyper. Referencesystemet er den tilgængelige staldtype med lavest NH₃-fordampning og kan som sådan betragtes som bedst tilgængelig teknologi.

Staldindretning

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny kostald i forlængelse af den eksisterende kostald med spalter og skrabere. Småkalve fra 0 – 6 mdr. samt tyrelkalve opstaldes på dybstrøelse.

Den eksisterende kostald er relativ ny, og der er pt ingen planer om, at renovere denne stald. Når stalden om en 25-30 år er udtjent, vil den blive renoveret i henhold til det der er BAT på pågældende tidspunkt. Der er skrabere i stalden, som både mindsker NH₃-emissionen og den daglige arbejdsbyrde i stalden.

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Antal
<i>Småkalve, 0-6 mdr.</i>	<i>Dybstrøelse</i>
<i>Opdræt, 6 mdr. - kælvning</i>	<i>Sengestald med spalter & skrabere/dybstrøelse</i>
<i>Malkekøer, st.race</i>	<i>Sengestald med spalter & skrabere</i>
<i>Tyrelkalve, 40-55 kg</i>	<i>Dybstrøelse</i>

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader der

er nemme at rengøre. En tilsvarende effekt kan opnås i kvægstalde ved etablering af skraber ovenpå spalter (Som i denne ansøgning) eller ved etablering af fast drænet gulv med skraber. Ligeledes kan ammoniakfordampningen reduceres ved skraber i kanalen hvorved gyllen hyppigt kan fjernes. I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installation af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Redegørelse for fravalg af BAT vedr. staldindretning

Præfabrikeret drænet gulv

Der er tidligere udarbejdet et BAT-byggeblad for præfabrikeret drænet gulv med skraber. Det pågældende byggeblad er imidlertid arkiveret i september 2007. I Miljøministeriet BAT-byggeblade sendt i høring den 19. maj 2009 er præfabrikerede gulve ikke beskrevet. Specielt med hensyn til dyrevelfærd er gulvet problematisk, da der er problemer med udtørring af gulvet, der resulterer i en glat overflade med risiko for udskridninger. En farmtest vedrørende skridsikkerhed på gangarealer i kvægstalde viser, at der er en ringere skridsikkerhed på de præfabrikerede drænedegulve. Kvægbrugskonsulenter peger desuden på det forhold, at skraberne skubber en større mængde gødning foran sig som køerne træder op i klovene. Dette giver dels problemer med klovlidelser og dels problemer med forurening af yver og dermed risiko for betændelsestilstande samt ringere mælke kvalitet.

Samtidigt er der fra Dansk Landbrug og AgroTech stillet meget store spørgsmål til rigtigheden af de ammoniakmålinger, der lå til grund for det gamle byggeblad. Miljøministeriet har heldigvis erkendt det utroværdige at regulerer Dansk Landbrug på baggrund af ammoniakmålinger foretaget i en enkelt stald. Der kan i øvrigt henvises til konklusionen fra FarmTest -kvæg nr. 21, som ligger til grund for det arkiverede byggeblad.

” Der er foretaget én måling i henholdsvis kold og varm periode. Ammoniakemissionen ligger på et relativt lavt niveau sandsynligvis som følge af den hyppige udmugning. Undersøgelsen har vist, at ammoniakemissionen er meget temperaturafhængig, men ligeledes afhængig af staldens indretning og gødningssystem. Der bør foretages målinger i flere stalde med samme gødningssystem for at få et billede af den variation i emissionen, der kan skyldes forskelle i fodring og management. Endvidere vil kontinuerte målinger over længere tid i samme stald være medvirkende til at give et billede af variationen i emissionen over året.”

Med udgangspunkt i ovenstående og det faktum at præfabrikeret drænet gulv ikke er omtalt i BREF-noten vurderes det, at denne gulvtype ikke er, at betragte som BAT.

Luftrensning

Det er ikke muligt at etablere luftrensning idet alle/hovedparten af produktionsbygningerne er med naturlig ventilation.

Forsuring

Der etableres ikke forsuring på ejendommen i forbindelse med udvidelsen idet ejendommen drives økologisk.

Det vurderes at det ansøgte projekts staldsystemer lever op til BAT.

Foder

Fodringsstrategi på ejendommen

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der supplerede med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Køerne fodres med en fuldfoderblanding suppleret med ekstra kraftfoder afhængig af ydelse. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildeles mælk og korn/kraftfoder.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at BREF-dokumentet alene omhandler svin og fjerkræ og ikke kvæg. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen

Foder og fodringsstrategi vurderes med de stillede vilkår i godkendelse at leve op til BAT.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Gyllen opbevares i ejendommens tre gylletanke på hhv. 1.500, 3.000 og 2.500 m³. Tanken på 2.500 m³ lejes med udvidelsen af kvægproduktionen. Opbevaringsanlæg er indtegnet på anlægstegningen. Der er vedlagt kapacitetserklæring. På de to eksisterende gylletanke etableres naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog. Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion. Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet og samtidig er der tale om en udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken/tankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. På eksisterende tanke er det problematisk at etablere overdækning efterfølgende pga gylletankens konstruktion.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at over-

dække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Det vurderes at ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, lever op til BAT.

Udbringning af husdyrgødning

Al gyllen udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. En række af arealerne ligger under 1.000 m fra sårbare arealer i henhold til § 7 i Husdyrloven og her nedfældes gyllen på sort jord og i græs. Der udarbejdes mark- og gødningsplan og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Forbrug af vand og energi

Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger, og dermed ikke energiforbrug til dette. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkekøling. Varmen anvendes til opvarmning af stuehus og brugsvand i malkestalden.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på reduktion af vandforbruget.

BAT vedr. forbrug af vand og energi

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Energi

Det årlige energiforbrug er i dag på ca. 120.000 kWh. Det fremtidige energiforbrug forventes at ligge på det samme. Ventilationen i staldene er naturlig ventilation, hvilket ikke levner plads til

markante energibesparelser, men er i øvrigt et vigtigt indsatsområde for energibesparelser i husdyrproduktion.

Der er udarbejdet en energirapport fra Nyfors, hvor følgende tiltag allerede var sat i værk: Varmepumpe til køling af mælk skiftet, varmpumpe til opvarmning af hus er skiftet samt der er investeret i bedre struktur valse. Desuden er følgende konkluderet:

Ved gennemgang af Mogens Larsens kvægbrug er der fremkommen følgende besparelses tiltag, som er udført og i øvrigt er energiforbruget på el 25 % under branchen nøgletal .

Set ud fra den betragtning er energiforbruget en del af dagligdagen og det har været en selvfølge gennem mange år, at elforbruget og omkostning til dette er nøje indregnet i investeringer til nye anlæg.

Det er BAT at registrere el- og vandforbruget for på den måde at kunne gribe ind, hvis der pludseligt sker en drastisk stigning i forbruget. Det kan eksempelvis være opståede utætheder i vandrør. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidigt sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnås besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT følgende:

- At bedriften gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab
- At der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder mm.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås
- At der anvendes energibesparende belysning
- At opdage og reparere evt. lækager hurtigst muligt.
- At anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes således, at de altid fungerer optimalt.

Ejendommen er omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården og bliver i øvrigt drevet efter de principper, der er opstillet i begrebet "godt landmandskab".

Det er Brønderslev Kommunes opfattelse, at landmanden gennem godt landmandskab, samt via uddannelse og dygtiggørelse inden for landbrugsdriften mm. overholder kravet om BAT.

Tilsyn

Brønderslev Kommune fastlægger tilsynsindsatsen ud fra principperne for et differentieret tilsyn. Derfor vil alle virksomheder og landbrug blive delt op i 3 kategorier, og miljøtilsynet vil blive gennemført ud fra behovet på den enkelte bedrift. Et af kriterierne for at bedriften kan indplaceres med karakteren høj inden for systematik og information er bl.a., at bedriften udfærdiger en miljøredegørelse eller grønt regnskab. En bedrift placeret i niveau 1 vil modtage færre og mindre omfattende kontrollerende tilsynsbesøg end en tilsvarende bedrift placeret i niveau 2, som igen får mindre kontrollerende tilsyn end en tilsvarende bedrift i niveau 3.

Management

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen der offentliggøres omkring 1.april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov
- Der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er fast dyrlægeaftale.
- Der føres medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Der er vandforsyning fra lukket system.
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården (www.arlafoods.dk/arlagaarden), der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Brønderslev Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger samt de stillede vilkår, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedst anvendelige teknik. Det er kommunens opfattelse, at man igennem godt landmandsskab og overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsen m.m. overholder kravet om bedst anvendelig teknik. I bekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst anvendelige teknologi.

2.5 Vilkår – Egenkontrol

84. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
85. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, ydelseskontrollen (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på bedriften, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
86. Bedriften skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises til tilsynsmyndigheden på forlangende.
- I journalen registreres følgende:
- Forpagtnings- og overførselsaftaler
 - Kortbilag over placering af markstakke for dybstrøelse og ensilage

- Logbog for ejendommens gyllebeholdere.
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte.
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Egenkontrol

Der føres hver måned logbog over flydelag i gyllebeholder. Gyllebeholderen kontrolleres hvert 10. år for styrke og tæthed af autoriseret kontrollant. Det vurderes, at disse tiltag sammen med ovennævnte vilkår om egenkontrol sikrer, at der er kontrolprocedurer, som minimerer risikoen for uheld, og som medvirker til, at ressourcerne udnyttes bedst muligt.

Undersøgte alternativer

Et alternativ til udvidelsen er at etablere en kvægproduktion på en anden ejendom. Ved at samle produktionen på én ejendom opnås imidlertid en række stordriftsfordele, samtidig med at det daglige arbejde og tilsyn med dyrene lettes.

0-alternativet. I enhver landbrugsproduktion er der et løbende behov for udvidelse af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg

4. BAGGRUND FOR GODKENDELSEN

4.1 Projektbeskrivelse

Ansøgning fra www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 2703, version 9 udtaget af systemet den 1. maj 2009, beregningsgrundlag for 2007. Dvs. med det beregningsgrundlag, der er i det web baserede it-ansøgningssystem denne dato.

4.2 Forhold til loven

I henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må husdyrbrug ikke udvides eller ændres eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf. Den ansøgte ændring/udvidelse er behandlet i nærværende afgørelse under forudsætning af, at vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er virksomheden underlagt bestemmelserne i gældende love og bekendtgørelser. Der kan i fremtiden vedtages nye bestemmelser, som vil kunne medføre andre regler for virksomhedens aktiviteter.

4.3 Tidligere meddelte afgørelser

Kommunen har ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget.

4.4 Udtalelser vedrørende godkendelsen

Brønderslev Kommune har modtaget ansøgningen og behandlet den efter reglerne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og sendt udkast til afgørelse i høring ved:

- Ejer: Mogens S. Larsen, Hebbelstrupvej 84, 9700 Brønderslev.

- Nabo: Søren Kristian Christensen, Rosenlundsvej 75, 9700 Brønderslev
- Nabo: Carl Erik Olesen, Hebbelstrupvej 105, 9700 Brønderslev
- Nabo: Gerda Marie Larsen, Hebbelstrupvej 32, 9700 Brønderslev
- Nabo: Martin Mølbæk Nielsen, Hebbelstrupvej 31, 9700 Brønderslev
- Ejer af forpagtet areal Hans Henrik Thomsen, Røgelhedevej 55, 9700 Brønderslev
- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Anna Birgitte Thing abt@landbonord.dk.

med en tidsfrist på 6 uger.

Det har ikke givet anledning til ændringer i afgørelsen.

4.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger, der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

4.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal på forlangende forevises.

Tilsynets formål er at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår, samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.